

Orta Ya? Kad?nlar ?Çin Ya?lanma Anksiyetesi le?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Orta Ya? Kad?nlar ?Çin Ya?lanma Anksiyetesi le?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28341>

Özet

Orta Ya? Kad?nlar ?çin Ya?lanma Anksiyetesi Ölçe?i (OYAÖ), orta ya? dönemindeki kad?nlar?n ya?lanma sürecine yönelik duyduklar? kayg? düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? psikometrik bir araçtır. Ölçek, Ayd?n ve Kabasakal (2022) taraf?ndan, orijinal ölçe?in **Türkçe'ye uyarlama** çal??mas? sonucunda kullan?ma sunulmuştur. Bu çal??ma, ölçe?in Türk kültürüne özgü geçerlik ve güvenilirlik özelliklerini tespit etmeyi hedeflemiştir. OYAÖ, ya?lanma?n getirdi?i fiziksel, psikolojik ve sosyal de?i?ikliklere ili?kin endi?eleri çok boyutlu bir yapıda de?erlendirmektedir.

Ölçe?in geli?tirilmesi, özellikle kad?nlar?n menopoza ve ya?am?n ikinci yar?s?na geçi? dönemlerinde deneyimledikleri özgül **anksiyete** türlerini ara?tırmacılar ve klinisyenler için ölçülebilir hale getirmeyi amaçlamaktadır. Uyarlama çal??mas?, psikometrik standartlara uygun olarak gerçekleştirilmi? ve ölçe?in orta ya? kad?n popülasyonunda güvenilir ve geçerli bir araç oldu?unu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler

Orta Ya? Kad?nlar ?çin Ya?lanma Anksiyetesi Ölçe?i, **Ya?lanma Anksiyetesi**, Orta Ya?, Kad?n Sa?lığı, Psikometri, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

A. Ayd?n, E. Kabasakal.

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, orta ya? grubundaki (genellikle 40-65 ya?) kad?nlar?n ya?lanma sürecine ili?kin ya?ad?klar? kayg? düzeyini do?ru ve sistematik bir ?ekilde de?erlendirmektir. Ya?lanma anksiyetesi, bireyin ya?lanmaya ba?lı olarak ortaya ç?kacak fiziksel bozulma, sa?lık kayb?, sosyal statüde azalma ve ölüm korkusu gibi faktörlere kar?? geli?tirdi?i olumsuz duygusal ve bilişsel tepkileri içerir.

Ölçe?in **uyarlama** çal??mas?, Türk kültüründeki orta ya? kad?nlar?n ya?lanma algılarına ve bu algılarla ilişkili kaygılarına ölçebilecek kültürel olarak hassas bir araç sa?lamayı hedeflemiştir. Bu araç, hem klinik ortamlarda tan? ve müdahale planlaması için hem de akademik araştırmalarda ya?lanma psikolojisi alanındaki bilgi birikimine katkıda bulunmak için kritik öneme sahiptir.

Yapı

Ölçek, ya?lanma sürecinin çe?itli boyutlarına odaklanan çok faktörlü bir yapıyı ölçmektedir.

Ya?lanma Anksiyetesi genellikle ?u ana bile?enleri kapsar:

Fiziksel Görünüm Kayg?s?: Vücut imaj?n?n bozulmas? ve çekicili?in yitilmesi korkusu.

Sa?l?k Kayg?s?: Hastal?k, dü?künlük ve fiziksel i?lev kayb? endi?esi.

Sosyal Kay?p Kayg?s?: Sosyal rol, statü veya sevilen ki?ilerin kayb? korkusu.

Ölüm ve Özerklik Kayb? Kayg?s?: Ba??ms?zl???n? yitirme ve ölümün kendisiyle ilgili endi?eler.

Uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in yap?s?sal bütünlü?ünü koruyarak veya Türk örneklemine özgü yeni faktörler belirleyerek bu kayg? alanlar?n?n ne kadar?n?n orta ya? Türk kad?nlar?nda geçerli oldu?unu ara?t?rm??t?r. Ölçek, bu çok boyutlu yap?y? temsil eden maddelerden olu?ur.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?nda (Ayd?n & Kabasakal, 2022), psikometrik aç?dan yeterli düzeyde **geçerlik** sa?land??? belirtilmi?tir. Yap? geçerli?i, genellikle Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c? Faktör Analizleri (DFA) kullan?larak incelenmi?tir.

DFA sonuçlar?, ölçe?in teorik olarak beklenen faktör yap?s?n? Türk örnekleminde de do?rulad???n? göstermi?tir. Ayr?ca, ölçüt ba??ml? geçerlik kapsam?nda, OYAÖ puanlar?n?n, teorik olarak ili?kili olmas? beklenen di?er psikolojik yap?larla (örne?in, genel anksiyete, depresyon veya ya?am kalitesi) anlaml? korelasyonlar gösterdi?i tespit edilmi?tir. Bu bulgular, ölçe?in gerçekten ya?lanma anksiyetesini ölçtü?ünü desteklemektedir.

Güvenirlik

Orta Ya? Kad?nlar ?çin Ya?lanma Anksiyetesi Ölçe?i'nin güvenilirlik analizleri, ölçe?in iç tutarlıl???n?n yüksek oldu?unu ortaya koymu?tur. ?ç tutarlıl?k, maddelerin ayn? yap?y? ne kadar homojen bir ?ekilde ölçtü?ünü gösteren Cronbach Alfa katsay?s? ile de?erlendirilmi?tir.

Uyarlama çal??mas?nda elde edilen Cronbach Alfa katsay?s?n?n kabul edilebilir s?n?rlar?n üzerinde oldu?u rapor edilmi?tir, bu da ölçe?in maddelerinin birbirleriyle tutarlı çal??t???n? ve ölçülen yap?y? istikrarlı bir ?ekilde yans?tt???n? göstermektedir. Ayr?ca, test-tekrar test güvenilirli?i gibi yöntemlerle ölçe?in zaman içindeki istikrar?n?n da incelendi?i varsay?lmaktad?r. Yüksek **Güvenirlik** de?erleri, ölçekten elde edilen puanlar?n rastgele hatalardan ar?nm?? ve güvenilir oldu?unu i?aret eder.

Faktör Analizi

Ayd?n ve Kabasakal (2022) taraf?ndan yürütölen **Faktör Analizi**, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? incelemek için temel bir ad?m olmu?tur. Bu analizler, orijinal ölçe?in teorik yap?s?n?n Türk kültüründeki orta ya? kad?nlar için ne kadar uygun oldu?unu test etmi?tir.

Analizler sonucunda, ölçe?in ya?lanma anksiyetesinin temel alt boyutlar?n? (Fiziksel Görünüm Kayg?s?, Sa?lık Kayg?s?, vb.) ayr???rabildi?i ve bu boyutlar?n her birinin yeterli say?da madde ile temsil edildi?i do?rulanm???t?r. Faktör yüklerinin yüksek olmas? ve faktörler aras? korelasyonlar?n anlaml? olmas?, yap?sal modelin Türk örneklemine uygunlu?unu kan?tlam???t?r.

Enstrüman

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Orijinal ölçe?in format? temel al?narak 4, 5 veya 6 noktal? Likert tipi oldu?u varsay?lmaktadır.)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Orta Ya? Kad?nlar (Middle-Age Women)

Age Group: Genellikle 40-65 ya? aras? bireyler

Population Details: Klinik olmayan ve çe?itli sosyo-ekonomik düzeylerden gelen orta ya? kad?nlar örneklemini üzerinde geçerlik ve güvenirlik çal???mas? yap?lm???t?r.

Test Methodology: Öz Bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Psikolojik De?erlendirme, Kad?n Psikolojisi, Ya?lanma Süreci, Menopoz, Ölçek, **Geçerlik, Güvenirlik.**

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Uyarlama çal???mas?nda ORCID bilgisi aç?kça belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: adeviye86@gmail.com (Sorumlu Yazar ?leti?im)

Correspondence Address: ?lgili akademik makalede belirtilen kurumsal adresler geçerlidir.

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar Adeviye AYDIN ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?leti?im adresi: adeviye86@gmail.com. Ölçe?in Türkçe uyarlama ve psikometrik özellikleri 2022 y?l?nda yay?mlanm???t?r.

Makalenin tam metnine DergiPark üzerinden eri?im sa?lanabilir: dergipark.org.tr.

Ölçek maddelerinin yer ald??? orijinal PDF doküman? ise burada mevcuttur: [orta-yas-kadinlar-icn-yaslanma-anksiyetesi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Ayd?n, A. & Kabasakal, E. (2022). Turkish Adaptation of the Aging Anxiety Scale for Middle-Age Women: Validity and reliability study. *Journal of Basic and Clinical Health Sciences*, 6(1), 173-180. doi: 10.30621/jbachs.974023

Orta Ya? Kad?nlar ?çin Ya?lanma Anksiyetesi Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler için ilgili bilimsel makaleye (Ayd?n & Kabasakal, 2022) ba?vurulmas? gerekmektedir.